

Projektplan för Uppdrag Friluftsliv 2018

Webbadress: <https://www.lansstyrelsen.se/orebro/stat-och-kommun/natur/friluftsliv.html#0>

Projektnamn: Projekt Friluftsliv

Fastställd av:

Dokumentansvarig: Ulf Sandström

Org: 6283

Projektkod: 321 813 011

Vht: 5071

Dokumentidentitet:

Version: 11

Datum: 2018-06-12

Dokumenthistorik

Version	Datum	Ändrad av	Genomförda ändringar
Version 1	2016-03-22	US	En första version
Version 2	2016-04-02	US	Revidering av stora delar av dokumentet
Version 3	2016-08-24	US	Revidering
Version 4	2017-05-02	US	Revidering
Version 5	2017-05-17	US	Revidering
Version 6	2017-06-27	US	Revidering av budgeten
Version 7	2017-08-07	US	-"-
Version 8	2017-11-20	US	-"-
Version 9	2018-02-27	US	Revidering
Version 10	2018-03-23	US	Revidering av budget samt beviljade projekt
Version 11	2018-06-12	US	-"-

Innehåll

Projektplan för Uppdrag Friluftsliv 2018	1
<i>Dokumenthistorik</i>	1
Inledning	3
Bakgrund	3
<i>Projektets syfte</i>	3
<i>Projektets mål</i>	3
Övergripande mål på lång sikt.....	3
Mål på kort sikt.....	3
<i>Strategi för arbetet med uppdrag Friluftsliv</i>	4
Aktiviteter som genomfördes under 2016	4
Aktiviteter som genomfördes under 2017	4
<i>Avgränsning</i>	4
Tidplan och genomförande	4
Kostnader	5
<i>Utfall av kostnader för 2016</i>	5
<i>Utfall av kostnader för 2017</i>	5
<i>Budget för 2018</i>	6
Projektorganisation	7
Samverkan	7
Kommunikationsplan	7
<i>Inom projektet</i>	7
<i>Extern</i>	7
Utvärdering	7
Fortsatt arbete	8
Referenser	8
10 mål för friluftslivspolitiken	9

Inledning

Länsstyrelsen har ett uppdrag sedan 2016 att förverkliga regeringens friluftspolitik. Arbetet ska med ske i linje med de 10 friluftslivsmålen (se bilaga) men viktigt är en utgångspunkt i allemansrätten. Till uppdraget kommer ekonomiska medel. För att lösa uppdraget skapades i april 2016 ett projekt.

Bakgrund

År 2010 beslutade Riksdagen om propositionen Framtidens friluftsliv och 2012 kom regeringens skrivelse om tio mål för friluftslivspolitik. Utifrån propositionen och skrivelsen har regeringen givit flera myndigheter ansvar för friluftslivsarbetet. Länsstyrelserna har haft uppdrag om friluftsliv under 2013-2015. Redovisning har skett till Naturvårdsverket. Uppdraget i regleringsbrevet för 2015 lyder:

I Länsstyrelsens regleringsbrev för 2017 punkt 27 Friluftsliv står:

Länsstyrelserna ska samordna och leda det regionala arbetet med att förverkliga regeringens friluftslivspolitik där allemansrätten är en grund för friluftslivet. Inom ramen för uppdraget ska länsstyrelserna särskilt

- ✓ ha en god samverkan mellan länsstyrelserna, Skogsstyrelsen, kommuner och andra berörda aktörer,
- ✓ stärka arbete med tätortsnära natur och genomföra insatser för att friluftslivsmålen ska få ökat genomslag inom bl.a. samhällsplanering, utvecklings- och tillväxtarbete samt naturvårdsarbete och
- ✓ redovisa behov av åtgärder för att stärka arbetet med friluftslivspolitik.

Länsstyrelserna ska redovisa till Naturvårdsverket senast den 15 februari 2018 i enlighet med verkets anvisningar. Uppdraget finansieras delvis av medel från anslaget 1:3 Åtgärder för värdefull natur under utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård.

Projektets syfte

Projektets syfte är att i enlighet med direktiven i regleringsbrevet sprida kunskap om, kommunicera samt ge vägledning för hur de nationella målen för friluftslivet kan omsättas i praktiskt arbete inom kommuner, berörda företag och föreningar.

Projektets mål

Projektets mål delas in i mer övergripande långsiktiga mål samt mål på kort sikt. Det förstnämnda innebär mål som omfattar en period av ca 3 år medan det sistnämnda innebär pågående år.

Övergripande mål på lång sikt

Projektets övergripande mål är att en ökad samverkan mellan olika myndigheter och verksamheter med inriktning på friluftsliv och naturturism har uppnåtts för att utveckla möjligheterna till ett rikt friluftsliv i regionen.

Mål på kort sikt

Bygga upp ett kontaktnät med berörda organisationer. Årligen arrangera ett seminarium för berörda parter och sektorer som tar upp aktuella frågeställningar inom området friluftsliv och naturturism. Arbeta för att barn och ungdomar i högre grad vistas i naturen och har aktiviteter där.

Strategi för arbetet med uppdrag Friluftsliv

I de tio målen för friluftslivspolitikerna utgår vi från mål tre *Allemansrätten* för att sedan fokusera på att öka intresset och möjligheterna för barn och ungdomar att vistas i skog och mark. Det innebär att vi i första hand stödjer projekt i länet som arbetar för att denna målgrupp i högre grad ska upptäcka naturen för att bedriva olika aktiviteter och verksamheter där för att därmed även i framtiden lägga delar av sin fritid på friluftsliv.

Aktiviteter som genomfördes under 2016

Följande aktiviteter genomfördes inom ramen för projektet under 2016:

- Inrättat en intern arbetsgrupp med representanter från berörda enheter.
- Två interna workshopar hölls med syfte att ta fram lämpliga projekt under året
- Projektmedel till att utveckla turism i T län med fokus på fiske inklusive ett kulturperspektiv
- Projektmedel till att utveckla tätortsnära rekreation i Närkeskil
- Ett seminarium Friluftsliv och naturturism genomfördes den 6 oktober 2016 i Örebro
- Vattendragsvandringar
- Linné-dagar för gymnasieungdomar

Aktiviteter som genomfördes under 2017

Följande aktiviteter genomfördes inom ramen för projektet under 2017:

- Fortsatt stöd till projekt ungdomar och fritidsfiske.
- Stödja gymnasieskolan i deras arbete med elever och erfarenheter och upplevelser i naturen.
- Starta ett GIS-projekt tillsammans med projekt Grön infrastruktur för analyser av vilka områden som ekosystemtjänsten friluftsliv och rekreation är mest utbredd i länet.
- Följa upp seminariet vi hade i oktober 2016 med ett nytt i oktober 2017.
- Stöd till Hopajola för att ta fram en naturguide i en digital och en analog version.
- Stöd till Naturskyddsföreningen för integrationsprojektet *Språka mellan tallarna*.

Avgränsning

Målgrupper är föreningar, företag inom friluftsliv och turism i länet, skogsbolag, länets kommuner. Inom Länsstyrelsen och kommunerna är det framför allt samhällsplanering, kulturmiljö och naturvård.

Tidplan och genomförande

Projektets starttid: 2016-04-01

Projektets slut: Ej fastställt

Etapper:

- April: Tankesmedja Friluftsliv i Sundsvall 5–6/4 2017. Intern workshop om projektet (21/4) 2017 och framtagande av projektförslag, Projektplan fastställs.
- Maj – juni: Start av projekten, möten med Region Örebro län och kommuner angående det planerade seminariet. Utveckla nätverket.
- Juli: Semester
- Augusti – september: Fortsatt arbete på planerade projekt. Stämman av mot friluftslivsmålen att vi är på rätt väg. Starta upp ett nätverk om friluftsliv inom länet.

- Oktober: Genomföra seminariet Friluftsliv och naturturism den 5 oktober. Möte med det nationella nätverket för friluftsliv.
- November: Uppföljande arbete efter seminariet. Avstämningar hur olika projekt utvecklas.
- December: Redovisa till Naturvårdsverket. Annonsera resultatet på Länsstyrelsens hemsida samt kommunicera till målgrupperna via mail.

Kostnader

Utfall av kostnader för 2016

Ingående balans externa medel, intäkter av bidrag 700 000 kr

Text	Kostnad (SEK)
Arbetskostnad (samordnaren för friluftsliv)	238 000
Förbättra kanotleden i Tiveden mellan Bosjön och Unden	100 000
Projekt Utveckla turism i T län med fokus på fiske inklusive ett kulturperspektiv	120 000
Projekt Tätortsnära rekreation Blackstaån, Närkeskil	150 000
Kurs i muntligt berättande för naturvägledare	25 000
Pilotprojekt Ungdomar och fiske, Mellringeskolan i Örebro	15 000
Seminarium 6 oktober 2016	60 000
Summa	708 000

Utfall av kostnader för 2017

Ingående balans externa medel, intäkter av bidrag 700 000 kr

Text	Kostnad (SEK)
Arbetskostnad samordnaren inkl. sociala avgifter (46 %) och OH (38 %).	373 000
Seminarium 5 oktober 2017 lokalkostnader	25 000
Konsultarvoden	25 000
Extern representation	5 000
Information, post, telefon	5 000
Ekonomiska medel till övriga projekt	256 000
Resor, logi mm till samordnaren för friluftsliv	9 000
Övrigt	2 000
Summa	700 000

Följande projektansökningar inkom under 2017

Text	Sökta medel (kr)	Tillstyrkta medel (kr)
Rudbecksgymnasiet Tord Helgesson	60 000	60 000
Friluftsliv, GI och GIS (förslag från Erik G.)	50 000	50 000
Tomas Hällmark TH fisk och fiske	96 000	96 000
Språka bland tallar Naturskyddsföreningen	50 000	50 000
Laxå kommun Fiska i Tiveden	350 000	0
Hopajola guideprogram	67 774	67 774
Naturskyddsföreningen Språka bland tallarna	50 000	50 000
Summa	673 774	323 774

Budget för 2018

Ingående balans externa medel, intäkter av bidrag 700 000 kr

Text	Kostnad (SEK)
Lönekostnader samordnaren för friluftsliv	244 348
Resekostnader	20 000
Varor och avskrivningar	8 399
Extern representation	2 000
Konsulttjänster/arvoden	20 000
Bidrag till övriga projekt	312 401
Overhead	92 852
Övrigt	0
Summa	700 000

Följande projektansökningar samt kostnaden för seminarium i oktober har inkommit under 2018

Text	Sökta medel (kr)	Utfall/tillstyrkta medel (kr)
Hopajola guideprogram	70 760	70 760
Tomas Hällmark TH fisk och fiske	100 000	100 000
Seminarium Friluftsliv för god folkhälsa	80 000	?
Summa	170 760	170 760

Projektorganisation

Beställare som även fastställer projektplanen och projektets slutliga resultat:

Ett regeringsuppdrag till Länsstyrelsen som administreras av enheten Vatten och naturtillsyn.

Styrgrupp för projektet:

Peder Eriksson, enhetschef Vatten och naturmiljö, Länsstyrelsen

Projektledare/samordnare:

Ulf Sandström, Länsstyrelsen Örebro län

Intern arbetsgrupp/referensgrupp:

Erik Göthlin (Naturskydd), Åsa Lindin (Samhälle, Landsbygd och Näringsliv), Mia Geijer (Plan och kultur), Lena Lundkvist (dito), Daniel Bergdahl (Vatten och naturtillsyn)

Externa kopplade till den interna arbetsgruppen:

Johan Karlström (Region Örebro län), Malin Björk (Örebro kommun), Daniel Gustafson (Naturskydd Länsstyrelsen), Sara Linatti (Sydnärke Miljö), Erik Trostek (Skogsstyrelsen) och Åsa Wistrand (Hopajola).

Informationsstöd:

Anneli Larsson (Kommunikation)

Samverkan

Projektet hade följande kontakter under 2016 och 2017: Region Örebro län, Karlskoga kommun, Örebro kommun, Sveaskog, Närkeskils hembygdsförening, Närkeskils skola, Regional Omställning i Samverkan ROS (ROS innefattar på länsnivå organisationerna Hela Sverige ska Leva, Länsbygderådet Örebro län, Örebro läns bildningsförbund, Naturskyddsföreningen Örebro län, Örebro kommun och Framtiden i våra händer), Studieförbundet. Detta utvecklades ytterligare under 2018.

Kommunikationsplan

Inom projektet

Kommunikation inom projektet via e-post, telefon, Skype-möten samt fysiska möten.

Externt

Kommunicera projektet externt genom skriftlig rapport som publiceras på Länsstyrelsens hemsida. Ett årligt offentligt seminarium.

Utvärdering

En utvärdering av projektet görs i slutet projekttiden. Den ska svara på frågor som

- Vilka effekter kan utläsas av arbetet?
- Ser vi någon förändring i berörda arbetsområden?
- Är effekterna mätbara?
- Fungerade projektorganisationen?

- Vilket intresse rönt projektet bland målgruppen?

Fortsatt arbete

Förslag på fortsatt arbete inom området beaktas under projektets gång för att sedan anges här.

Referenser

10 mål för friluftslivspolitik

1. Tillgänglig natur för alla

Naturen ska vara tillgänglig för alla. Det innebär att möjligheten att vistas i och njuta av natur- och kulturlandskapet är stor och människors olika behov är tillgodosedda. Områden med god tillgänglighet finns utpekade, är kända och uppskattade och förvaltas långsiktigt. Tillgänglighet har hög prioritet inom planering, information och förvaltning av natur- och kulturlandskapet samt andra områden av betydelse för friluftslivet.

2. Starkt engagemang och samverkan

Ett starkt engagemang och samverkan där personligt och ideellt engagemang står i centrum. Organisationerna bör i högre grad än i dag samverka. Ökad samverkan kan bidra till att fler människor ägnar sig oftare åt friluftsliv. Det bör även finnas etablerade strukturer för dialog och samordning av friluftslivet lokalt, regionalt och nationellt.

3. Allemansrätten

Allemansrätten är grunden för friluftslivet. Det innebär att allemansrätten värnas och allmänhet, markägare, föreningar och företag har god kunskap om allemansrätten.

4. Tillgång till natur för friluftsliv

Det finns tillgång till natur för friluftslivet. Det innebär att samhällsplanering och markanvändning tar hänsyn till friluftslivets behov av tillgång till attraktiva natur- och kulturlandskap.

5. Attraktiv tätortsnära natur

Det finns attraktiv tätortsnära natur för friluftslivet. Det innebär att befolkningen har tillgång till grönområden och ett tätortsnära landskap med höga frilufts-, natur- och kulturmiljövärden.

6. Hållbar regional tillväxt och landsbygdsutveckling

Att bidra till en hållbar landsbygdsutveckling och regional tillväxt i alla delar av landet. Detta bör innebära att friluftsliv samt natur- och kulturturism bidrar till att stärka den lokala och regionala attraktiviteten och medverkar till en stark och hållbar utveckling och regional tillväxt. Natur- och kulturturism bör uppmärksammas och prioriteras som strategiska verksamheter inom besöksnäringen. Upplevelserna bör kännetecknas av hållbarhet, kvalitet, värdeskapande, tillgänglighet och säkerhet.

7. Skyddade områden som resurs för friluftslivet

Att skyddade områden är en resurs för friluftslivet. Det innebär att skyddade områden med värden för friluftslivet skapar goda förutsättningar för utvistelse genom förvaltning och skötsel som främjar friluftsliv och rekreation.

8. Ett rikt friluftsliv i skolan

Ett rikt friluftsliv i skolan. Det innebär att förskolor, förskoleklasser, grundskolor och motsvarande skolformer samt fritidshem bedriver friluftslivsverksamhet och undervisning om förutsättningar för en god miljö och hållbar utveckling i enlighet med verksamheternas styrdokument. Barn och elever bör ges goda möjligheter att vistas utomhus.

9. Friluftsliv för god folkhälsa

Att skapa goda förutsättningar för att människor kan vara regelbundet fysiskt aktiva i natur- och kulturlandskapet. Det innebär att evidensbaserade kunskaper om insatser som skapar förutsättningar för friluftsliv och främjar hälsa sammanställs och sprids till kommuner, landsting, ideella organisationer och andra berörda aktörer.

10. God kunskap om friluftslivet

Det finns god kunskap om friluftslivet. Det innebär att det finns etablerad forskning och statistikinsamling kring friluftsliv som utgår från ämnesfältets bredd och mångvetenskapliga karaktär, är långsiktig över tiden och bygger på behoven hos friluftslivets aktörer. Myndigheter, organisationer, kommuner, markägare och företag bör ha god kunskap och kompetens i frågor om friluftsliv, landskapets utformning, hållbart nyttjande och natur- och kulturturism.

Övriga utgifter i projekt Friluftsliv

28/8 2017 Två roll-ups och 250 infokort (Arkitektkopia)

8 508,80 kr